

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

19 OKTOBER 1995

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

— van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis —

betreffende maatregelen om de lichtvervuiling te beperken

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Straatverlichting, lichtreclame, klemtoonverlichting : de meeste mensen vinden dit allemaal zeer mooi en voelen er zich veiliger door. Het probleem is dat heel wat van dat kunstmatige licht de verkeerde kant op gaat, onder andere naar de sterrenhemel. Het resultaat is een vorm van vervuiling : lichtvervuiling.

Lichtvervuiling kunnen we definiëren als de kunstmatige verlichting die de perken van het optimale nut overschrijdt. Het gaat dus niet tegen licht, maar tegen te veel licht. Op een satellietfoto van de aarde bij nacht is Vlaanderen een fel verlichte vlek : het land der lampjes.

De zeer talrijke straatlampen zijn sterk en verlichten, behalve de straat, ook bermen, woningen, de lucht, enzovoort. En meestal de hele nacht door. Van de klemtoonverlichting, die tegenwoordig in is en openbare gebouwen zowel als rianté privé-eigendommen verlicht, schijnt het grootste deel naar de hemel. We worden, volkomen overbodig, naar dancings gelokt door licht- en laserprojectoren. Sportvelden, parkings, tuinen en opritten blijven vaak langer dan nodig verlicht. Reclameborden blijven branden lang nadat iedereen van de straat weg is.

Te veel licht verstoort het bioritme van heel wat diersoorten. Niet enkel stilte-gebieden worden schaars in Vlaanderen, ook de duister-gebieden, het noodzakelijke biotoop van de nachtdieren, zijn bijna verdwenen.

Omdat hun hele mechanisme draait rond fotosynthese, heeft licht ook een grote invloed op de groei van planten. Vandaar dat tuinders en bloemenkwekers met assimilatie-serres de hele nacht door de duisternis in 'lichterlaaie' zetten.

Bij vele mensen treden slaapstoornissen en depressies op ten gevolge van lichtvervuiling. Het gevoel van veiligheid dat overdreven verlichting aan de mens geeft, wordt door een aantal onderzoeken in twijfel getrokken :

- duisternis doet de bestuurder trager en voorzichtiger rijden en zich meer concentreren ;
- de meeste inbraken gebeuren overdag en in verlichte gebieden. Met een zaklamp verradt de inbreker zich.

Licht versterkt dan wel het gevoel van veiligheid, maar de veiligheid zelf wordt er niet beter om.

Het wetenschappelijk werk van voornamelijk astronomen ondervindt schade door de lichtvervuiling. Op weinig plaatsen in Vlaanderen kunnen wij met onze kinderen nog gewoon rustig genieten van een nachtelijke sterrenhemel.

Overdreven kunstmatige verlichting betekent ook verspilling van elektriciteit en dus ook luchtvervuiling. In het kader van een rationeel energieverbruik (REV) moeten we overschakelen naar minder en energiezuinige lampen.

Het belang van lichtvervuiling wordt trouwens erkend in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. In de definitie van milieuverontreiniging wordt expliciet lichtvervuiling opgenomen.

Cecile VERWIMP-SILLIS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Vlaamse Raad,

– overwegende dat

1° de sterrenhemel een zeer belangrijk natuurpatrimonium is dat beschermd moet worden ;

2° op een nachtelijke satellietfoto Vlaanderen één van de felst verlichte vlekken is op de aarde ;

3° aangetoond is dat desondanks ons land niet veiliger is dan andere, minder verlichte landen ;

4° mens, plant en dier een dag- en nachtcyclus, of een licht- en donkerritme hebben ;

5° kunstlicht energie verbruikt en daardoor ook vervuult ;

6° veel donker-gebieden verdwenen zijn,

– verzoekt de Vlaamse regering binnen zes maanden een urgentieplan te ontwikkelen met als doelstelling de lichtvervuiling te beperken, op vlak van onder meer openbare verlichting, licht- en laserprojectoren, assimilatieserres, klemtoonverlichting, reclameborden, sportvelden.

Cecile VERWIMP-SILLIS
